

Dkt. Robert A. Peterson, Theolojia Sahihi, Kipindi cha 7, Mwana ni Mungu

© 2024 Robert Peterson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Theolojia Proper au Mungu. Hii ni kipindi cha 7, Mwana ni Mungu.

Tunaendelea na masomo yetu katika Theolojia Proper, fundisho la Utatu.

Tumesisitiza kwamba Agano zote mbili zinafundisha umoja wa Mungu—kuna Mungu mmoja tu. Kisha tukasema kwamba Baba ni Mungu. Jambo linalofuata katika muhtasari wetu ni uungu wa Mwana.

Mwana ni Mungu. Bwana wetu ni wa kimungu. Na kuna uthibitisho kadhaa wa hili.

Yesu anatambulika na Mungu kwa njia mbalimbali. Anafanya kazi nyingi ambazo Mungu pekee ndiye hufanya. Anatuokoa katika muungano naye mwenyewe.

Analeta enzi ijayo na anapokea ibada inayostahili Mungu mwenyewe pekee. Tungeweza kuongeza kwamba ana sifa ambazo Mungu pekee anazo, lakini sijui.

Labda hilo litaonekana katika maelezo haya kwamba sikuliona. Bwana wetu Yesu Kristo ni Mungu. Yesu anatambulishwa na Mungu katika Agano Jipya kwa njia ambazo ni kweli tu kwa Mungu mwenyewe.

Agano Jipya linaendelea kuthibitisha imani ya Mungu mmoja katika Agano la Kale, ukweli kwamba kuna Mungu mmoja tu. Wakati huo huo, Yesu anatambulishwa na Mungu mmoja wa kweli kwa angalau njia tatu. Nambari ya kwanza ni ukweli kwamba vifungu vya Agano la Kale vinavyomrejelea Yahweh vinatumika kwa Yesu.

Nambari ya pili ni ubadilishanaji wa Yesu na Mungu katika Agano Jipya. Na tatu, ukweli kwamba Yesu anaitwa Mungu katika Agano Jipya. Agano Jipya linatumia vifungu vya Yahweh kwa Yesu.

Waandishi wa Agano Jipya hutumia Yesu katika maandiko ya Agano la Kale yanayotumia jina la Mungu Yahweh. Jina lake maalum linalotambuliwa kwa Kiebrania kama Tetragramatoni, herufi nne ambazo huonyesha uungu kila wakati na pekee. Na linatumika miongoni mwa njia zingine kama jina maalum la agano kwa Mungu kuhusiana na watu wake.

Injili ya Marko inanukuu Malaki 3:1, ambayo inasema, Tazama, namtuma mjumbe wangu, naye ataisafisha njia mbele yangu, asema Bwana wa majeshi. Marko anaandika, Tazama, namtuma mjumbe wangu mbele yako; atakuandalia njia yako, Marko 1:2. Marko anatumia kifungu hiki kwa Kristo, akimwonyesha kama Bwana na Yohana Mbatizaji kama mjumbe wake.

Wakati wa Pentekoste, Petro anamnuukuu Yoeli kuelezea kwamba Bwana Yesu Aliyepaa anamimina Roho Mtakatifu juu ya kanisa. Yoeli 2:32 ilikuwa imeandika, Ndipo kila mtu atakayeliitia jina la Bwana ataokolewa, Yoeli 2:32. Katika mahubiri hayo hayo, Petro anamtambulisha Bwana huyu kama Yesu. “ Kwa hiyo nyumba yote ya Israeli na wajue yakini ya kwamba Mungu amemfanya Yesu huyu, mliyemsulubisha, kuwa Bwana na Masihi,” Matendo 2:36. Anatoa wokovu katika jina la Yesu, mstari wa 38, kama mwangwi wa moja kwa moja wa wokovu katika jina la Bwana katika Yoeli 2. Agano Jipya linatumia vifungu vya Yahweh kwa Yesu.

Paulo ananukuu Yereimia 9:24, “Yeye ajisifuye na ajisifu kwa hili, ya kwamba ananijua na kunijua, ya kuwa mimi ndiye Bwana.” Na Paulo anasema, Ili , kama ilivyoandikwa, yeye ajisifuye na ajisifu katika Bwana, 1 Wakorintho 1:31. Kwa ufupi, Paulo anabainisha Bwana ambaye waumini wanapaswa kujivunia, wanapaswa kujivunia. Yeye ni Bwana wa utukufu, ambaye watawala wapumbavu, si wapumbavu , ambao watawala wapumbavu wa ulimwengu huu walimsulubisha, 1 Wakorintho 2:8. Huyu ni Yesu, waziwazi.

Petro ananukuu Isaya 8:12-13. Msiogope wanachoogopa. Msiogope. Mnapaswa kumwona Bwana wa majeshi pekee kama mtakatifu.

Yeye pekee ndiye anayepaswa kuogopwa. Petro ananukuu kifungu hiki cha Isaya 8 anapoandika, Msiogope wanachoogopa wala msogopwe, bali mtakaseni Kristo Bwana mioyoni mwenu. Petro anamweka Kristo Bwana mahali pa Bwana wa majeshi wa Isaya, au, kama tafsiri zingine zinavyosema, majeshi.

Maneno ya Yesu katika Ufunuo 1 yanakumbusha maneno ya Yahweh katika Isaya. Mimi ndimi Bwana, wa kwanza na wa mwisho. Mimi ndiye, Isaya 41:4. Mimi ndimi wa kwanza.

Mimi ndiye wa mwisho. Hakuna Mungu mwingine ila mimi, Isaya 44:6. Mimi ndiye. Mimi ndiye wa kwanza.

Mimi pia ni wa mwisho, Isaya 48:12. Akirudia maneno ya nabii ambayo Yahweh pekee ndiye anayesema, Yesu anasema, Usiogope . Hii ni nukuu kutoka Ufunuo. Mimi ni wa kwanza na wa mwisho na aliye hai.

Nilikuwa nimekufa, lakini tazama, mimi ni hai milele na milele, nami nina funguo za mauti na kuzimu, Ufunuo 1.17 na 18. Yahweh wa milele wa Isaya ndiye Kristo wa

milele wa Ufunuo. Sehemu zote za Agano Jipya hutumia maandiko ya Agano la Kale yanayomzungumzia Yahweh kwa Bwana Yesu, na hivyo kumtambulisha Yesu na Yahweh.

Tumenukuu maandishi matano kama hayo, lakini kuna mengine zaidi. Kwa zaidi, tazama Christopher Morgan, Uungu wa Kristo, Juzuu ya 3. Kwa kweli, mimi na Morgan sote tulihariri kitabu hiki pamoja: Morgan na Robert Peterson, wahariri, *Uungu wa Kristo* katika Theolojia na Jumuiya mfululizo.

Tazama pia Robert M. Bowman, Jr. na J. Ed. Kamazuski, walioandika kitabu kizuri, *Kuweka Yesu Katika Nafasi Yake, Kesi ya Uungu wa Kristo*. Ni kitabu kilicho wazi ambapo vidakuzi vimechukuliwa kutoka kwenye rafu ya juu ambapo watu wanaweza kuvipata, lakini ni thabiti katika maudhui yake.

Kumweka Yesu Katika Nafasi Yake, Kesi ya Uungu wa Kristo. Ni vitabu vizuri sana, vyenye manufaa sana. Tumebishana, kama uthibitisho wa kwanza wa Uungu wa Kristo, kwamba Yesu anatambulika na Mungu.

Tulisema vifungu vya Yahweh katika Agano la Kale vinatumika moja kwa moja kwa Yesu katika Agano Jipya, ikimaanisha kwamba yeye ni Bwana Mungu, kwamba yeye ni Yahweh.

Pili, kuna kubadilishana kati ya Yesu na Mungu. Agano Jipya linabadilishana Yesu na Mungu. Waandishi wa Agano Jipya, hasa Paulo, pia wanamtambulisha Yesu na Mungu. Hapa kuna mfano kutoka kwa David Wells, ambaye anaonyesha kwamba Paulo anamtambulisha Kristo na Yahweh kilugha. David F. Wells, *Utu wa Kristo, uchambuzi wa kibiblia na kihistoria wa Utu*.

Pointi saba tofauti. Kabla sijasoma maandishi, nitasema tu, ufalme wa Mungu ni ufalme wa Kristo. Upendo wa Mungu ni upendo wa Kristo.

Neno la Mungu ni la Kristo. Roho wa Mungu ni wa Kristo. Amani ya Mungu ni amani ya Kristo.

Siku ya hukumu ya Mungu ni siku ya hukumu ya Kristo. Neema ya Mungu ni neema ya Kristo. Kwa kushangaza, waandishi wa Biblia, hasa Paulo, hubadilishana Yesu na Mungu.

Chanzo cha hili ni nini? Mkanganyiko? Hapana, si mkanganyiko au utambulisho. Wanathibitisha kwamba Yesu ni Mungu. Kwa hivyo, katika 1 Wathesalonike 2:12, Paulo anaandika kuhusu ufalme wa Mungu.

1 Wathesalonike 2:12, tuliwatia moyo kila mmoja wenu, tukawatia moyo, tukawaagiza, enyi waumini wa Thesalonike, mwenende kama impasavyo Mungu,

anayewaita ninyi katika ufalme na utukufu wake. Kwa hivyo, Paulo angeweza kuandika, ni kweli, si mara nyingi kama Yesu anavyozungumzia ufalme, lakini angeweza kuandika, angeweza kuzungumza kuhusu ufalme wa Mungu. Anafanya hivyo.

Tumeona tu kifungu ambacho anakiona. Pia angeweza kusema kuhusu ufalme huu kama mali ya Bwana Yesu Kristo. Na hivyo, katika Waefeso 5:5, tunasoma, nakumbushwa jinsi herufi hizi zilivyo ndogo ninapojaribu kupata kitu.

Mungu wangu. Waefeso 5:5, kwa maana mna hakika ya kwamba kila mzinzi au mchafu, au mwenye tamaa, yaani, mwabudu sanamu, hana urithi katika ufalme wa Kristo na Mungu. Wako katika msemo uleule.

Ufalme unasemekana kuwa ufalme wa Mungu, lakini kabla yake, inasema, ni ufalme wa Kristo na wa Mungu. Kilugha, Paulo anaweza kubadilishana kati ya Mungu na Kristo. Kwa hivyo, anathibitisha upendo wa Mungu katika Waefeso 1:4, kwa maneno ya ajabu.

Katika upendo, anasema, alituchagua tangu mwanzo ili tufanywe wanawe kwa njia ya Yesu Kristo. Upendo wa Mungu ni upendo wa Mungu kweli. Hata hivyo, Warumi 8:35 inarejelea upendo ule ule wa Mungu kama, kama ulivyokisia, upendo wa Mwana.

Ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo? Anaendelea kusema, hakuna kitu hata kidogo, hakuna kitu chochote kitakachofanya hivyo. Upendo wa Mungu ni upendo wa Kristo. Neno la Mungu, sehemu nyingi katika Paulo, ikiwa ni pamoja na Wakolosai 1:25, pia linajulikana kama neno la Kristo.

Wakolosai 1:25, Paulo anasema, kanisa ambalo mimi nalikuwa mhudumu wake, sawasawa na uwakili kutoka kwa Mungu niliopewa, ili ninyi mlitangaze neno la Mungu kikamilifu. Ni neno la Mungu? Aha. Lakini katika kitabu kinachofuata cha Biblia, anasema, ni neno la Kristo.

1 Wathesalonike 4:15, Kwa kuwa tunaamini kwamba Yesu alikufa na kufufuka, vivyo hivyo, kupitia Yesu, Mungu atawaleta pamoja naye wale waliolala. Kwa maana tunawatangazia haya kwa neno la Bwana. Au 1 Wathesalonike 1:8, si tu kwamba neno la Mungu limesikika kutoka kwenu katika Makedonia na Akaya, 1 Wathesalonike 1:8, bali imani yenu katika Mungu imeenea kila mahali, hata hatuna haja ya kusema chochote.

Neno la Bwana, Bwana asiye na utofauti, kama Gordon Fee alivyotufundisha, neno Bwana lenyewe katika Agano Jipya, bila matokeo zaidi, ni, tunaweza kudhani kuwa ni neno, Bwana Yesu, linalorejelewa na Bwana asiye na utofauti, na Bwana wa kawaida. Roho ya Mungu, 1 Wathesalonike 4:8, ni, umekisia, roho ya Kristo. Kwa hivyo, yeyote

anayepuuza neno hili kutoka kwa Mungu, Paulo anazungumzia mafundisho yake mwenyewe, hadharau mwanadamu, bali Mungu, anayewapa ninyi Roho wake Mtakatifu.

Roho Mtakatifu ni Roho Mtakatifu wa Mungu. Kulingana na Wafilipi 1:19, nini basi? Ila tu kwamba kwa kila njia, iwe ni kwa unafiki au kwa kweli, Kristo anatangazwa, na katika hilo nafurahi. Naam, nami nitafurahi, kwa maana najua ya kuwa kupitia maombi yenu na msaada wa Roho wa Yesu Kristo, herufi kubwa S ni tafsiri sahihi ya Kigiriki, hii itageuka kuwa ukombozi wangu.

Anamaanisha kutoka gerezani ili kuwatumikia Wafilipi na waumini wengine zaidi. Roho wa Mungu, Roho wake, 1 Wathesalonike 4:8, ni Roho wa Yesu Kristo, Wafilipi 1:19. Amani ya Mungu, Wagalatia 5:22, tunda la Roho ni upendo, furaha, amani. Amani ya Mungu ni amani ya Kristo.

Kama tunavyoona katika Wakolosai 3:15, amani ya Kristo na itawale mioyoni mwenu, ambayo kwa kweli mliitiwa katika mwili mmoja, na muwe na shukrani. Hivi ndivyo Biblia inavyofundisha amani ya Mungu katika mioyo ya waumini. Hata hivyo, Wakolosai 3:15 inazungumzia amani ya ushirika miongoni mwa watu wa Mungu.

Amani ya Kristo itawale mioyoni mwenu, ambayo mliitiwa katika mwili mmoja. Amani ya Mungu ni amani ya Kristo. Siku ya hukumu ya Mungu, Isaya 13:6, hatutageuka, ni siku ya hukumu ya Kristo.

Mara kadhaa katika Wafilipi, Wafilipi 1:6, nina hakika ya hili, kwamba yeye aliyeanza kazi njema ndani yenu ataikamilisha siku ya Yesu Kristo. 1:6, 1:9, ni maombi yangu kwamba upendo wenu uzidi kuongezeka zaidi na zaidi katika maarifa na ufahamu wote, ili mpate kuyakubali yaliyo mema, na hivyo mwe safi na bila lawama hata siku ya Kristo. Siku ya hukumu ya Mungu ni siku ambayo Yesu atakuja tena.

Ni siku ya Kristo. Wafilipi 2:16, vivyo hivyo, fanyeni mambo yote bila manung'uniko wala mashindano. Mstari wa 14, mpate kuwa watoto wa Mungu wasio na lawama, wasio na hatia, wasio na ila, kati ya kizazi kilicho kombo na kilichopotoka; ambao kati yao mnang'aa kama mianga katika ulimwengu, mkishika neno la uzima, ili katika siku ya Kristo, nipate kujivunia ya kwamba sikupiga mbio bure wala sikujitaabisha bure.

Mwishowe, neema ya Mungu, ambayo iko juu ya Paulo, Waefeso 2:8 na 9, Wakolosai 1:6, Wagalatia 1:19, ni neema ya Kristo. Acha nichague matumizi mawili ya neema ya Kristo kutoka kwa waraka ule ule, Wagalatia, unaozungumzia neema ya Mungu katika 1, katika 6, samahani, neema ya Mungu, 1:15 ya Wagalatia. Lakini yeye aliyenitenga kabla sijazaliwa, na aliyeniita kwa neema yake, alipopenda kunifunulia mwanawe, ili nihubiri na kadhalika, Mungu alimtenga Paulo na kumwita kwa neema yake, ya Mungu.

Ni neema ya Mungu. Naam, ni neema, lakini pia ni neema ya Kristo. Wagalatia 1:6, Nashangaa kwamba mnamwacha upesi hivi yeye aliyewaita katika neema ya Kristo na kugeukia injili nyingine, injili ya aina nyingine kuliko injili ya kweli.

Au vipi kuhusu Wagalatia 6:18? Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu, ndugu. Amina. David Wells amethibitisha hoja yake.

Paulo anamtambulisha Yesu na Mungu kwa kusema kwamba ufalme wa Mungu ni ufalme wa Kristo. Upendo wa Mungu ni upendo wa Kristo. Neno la Mungu ni neno la Kristo.

Roho Mtakatifu wa Mungu ni Roho Mtakatifu wa Kristo. Amani ya Mungu ni ya Kristo. Siku ya hukumu ya Mungu ni ya Kristo.

Neema ya Mungu ni neema ya Kristo. Agano Jipya linamwita Yesu Mungu. Bado tunazungumzia kuhusu uthibitisho wa kwanza wa uungu wa Kristo, ambapo Agano Jipya linamtambulisha Yesu na Mungu.

Inatumia vifungu vya Agano la Kale vya Yahweh moja kwa moja kwa Yesu, ikithibitisha kwamba yeye ndiye Mungu, Yahweh wa Agano la Kale. Inabadilishana Yesu na Mungu kama tulivyoona hivi punde katika njia hizo saba, angalau. Zaidi ya hayo, Agano Jipya linamwita Yesu Mungu moja kwa moja.

Vifungu sita vya Agano Jipya vinamwita Yesu Mungu waziwazi. Yohana 1:1, hapo mwanzo kulikuwa na Neno, naye Neno alikuwa pamoja na Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Wafuasi wa dini wanatuambia unapaswa kutafsiri Mungu.

Je, si Mungu bila kifungu? Ndiyo, ni. Je, hiyo haimaanishi Mungu? Hapana. Na hata katika tafsiri potofu za kidini za Biblia, hazitafsiri neno Mungu, theos, bila kifungu kama Mungu katika Yohana 1, isipokuwa mstari wa 1, ambapo ni priori dhidi ya uungu wa Kristo.

Kwa sababu mistari michache baadaye katika Yohana 1, wanaposema kulikuwa na mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu, hawasemi, wakimrejelea Yohana, kwamba kulikuwa na mtu aliyetumwa kutoka kwa Mungu. Na wanapozungumzia kuhusu watu kuzaliwa mara ya pili, hawasemi ni nani waliozaliwa si kwa mwili wala si kwa mapenzi ya mwanadamu, bali walizaliwa na Mungu. Hapana, hawasemi Mungu.

Wanasema ni nani waliozaliwa na Mungu kama wanavyopaswa. Na ni neno lile lile theos bila kiambatisho. Hapo mwanzo kulikuwa na neno, na neno lilikuwa kwa Mungu, na neno lilikuwa Mungu.

Yohana anamwita Yesu waziwazi Mungu. Kwa kweli, anafanya hivyo katika ujumuishaji mkubwa au mwisho wa vitabu, wanafunzi wangu wamenifundisha

kusema. Neno la Kilatini inclusio linamaanisha ujumuishaji ni kazi ya usemi, ambapo maneno au mawazo sawa au yanayofanana yamewekwa kwenye ncha mbili za kitengo cha fasihi yanaweza kuwa madogo kama mstari.

Inaweza kuwa kubwa kama kitabu cha Biblia, inaweza kuwa kubwa kama Biblia nzima. Kuna bustani katika Mwanzo 1 na 2. Kuna bustani ya mbingu mpya na dunia mpya katika Ufunuo 21 na 22. Kuna mti wa uzima katika sura za mwanzo za Mwanzo, mti wa uzima katika sura chache za mwisho katika Biblia na kadhalika.

Kwa vyovyote vile, hapo mwanzo kulikuwa na Neno naye alikuwa Mungu, Yohana 1:1. Katika Yohana 20:28, Tomaso, ambaye hakuwepo wakati wa kuonekana kwa Yesu kwa mara ya kwanza kwa wale 11, anamwona Yesu na Tomaso anamshtukia Yesu. Maandishi ya Kigiriki yanasema Tomaso alimwambia, Bwana wangu na Mungu wangu. Hivyo Yohana anatupa mwisho wa kitabu mwanzoni na mwisho wa injili yake.

Kwa kweli, anafanya hivyo mara mbili katika utangulizi. Anafanya hivyo mara mbili na kisha mara moja mwishoni, kama tulivyoona. Lakini si tu kwamba Yohana 1:1, humwita Mungu, bali pia maandiko bora humwita Yesu Mungu katika Yohana 1, Yohana 1:18.

Hakuna mtu aliyemwona Mungu. Mungu pekee aliye kando ya baba, ndiye aliyemtambulisha. Yohana 1:1, Yohana 1:18, Yohana 20:28, mwite Yesu Mungu.

Kwa hivyo Yohana anaiweka injili yake katika mpaka na uthibitisho wa moja kwa moja wa uungu wa mwana. Warumi 9:5 imetafsiriwa kwa njia mbalimbali na wainjilisti wana mitazamo tofauti kuhusu hili kuhusu kama baba au mwana ametajwa, lakini wengi wao wanathibitisha hilo wakizungumzia mwana. Mababu ni wao, Wayahudi wa kabila, na kutoka kwao kwa ukoo wa kimwili alitoka Kristo ambaye ni Mungu kwa ujumla, anayesifiwa milele.

Amina. Inaonekana kwangu kama Kristo anaitwa Mungu. Doug Moo na Tom Schreiner katika maoni yao ya hivi karibuni na ya kiinjili kuhusu Warumi na yanayotambuliwa kama maoni bora wote huchukua Warumi 9:5 kama marejeleo ya uungu wa Kristo.

Tito 2:13, tunangojea tumaini lenye baraka na mafunuo ya utukufu wa Mungu wetu mkuu na Mwokozi wetu, Yesu Kristo. Tito 2:13. Waebrania 1:8, lakini kwa Mwana Mungu alisema, Kiti chako cha enzi, Ee Mungu, ni cha milele na milele, na fimbo ya ufalme wako ni fimbo ya enzi, ni fimbo ya enzi ya haki.

Waebrania 1:8, ikinukuu zaburi, ikiitumia sawasawa kwa Bwana Yesu, na Baba anamwita Mwana, Mungu, kiti chako cha enzi, Ee Mungu. 2 Petro 1:1 inianza kwa kushangaza, Simoni Petro, mtumwa na mtume wa Yesu Kristo, kwa wale waliopokea imani sawa na yetu kwa njia ya haki ya Mungu wetu na Mwokozi wetu, Yesu Kristo. 2

Petro 1:1. Waandishi wa Agano Jipya wanapotumia jina la Mungu, Theos, kwa Kristo, wanadai waziwazi uungu wake.

Kwa kweli, Mary Harris alitoa kitabu kuhusu matukio haya. Mary J. Harris, *Yesu kama Mungu. Matumizi ya Theos katika Agano Jipya kumrejelea Yesu* .

Yesu hufanya kazi za Mungu. Huu ni usemi wa silojia. Ni Mungu pekee ndiye hufanya kazi fulani.

Yesu anasemekana kufanya kazi hizo. Kwa hivyo, Yesu ni Mungu. Kristo anaonyesha uungu wake kwa kufanya kazi nyingi ambazo Mungu pekee ndiye anayeweza kufanya.

Hizi ni pamoja na kazi za uumbaji, majaliwa, hukumu, na wokovu una sehemu ndogo nyingi chini ya Yesu na uumbaji. Agano la Kale na Jipya zote mbili zinatangaza kwamba Mungu pekee ndiye anayefanya kazi ya uumbaji. Agano la Kale, Mwanzo 1:1. Hapo mwanzo, Mungu aliumba mbingu na nchi.

Agano Jipya, Matendo 4:24, linatangaza kwamba Mungu ndiye muumbaji pekee. Lakini Agano Jipya linamhusisha Yesu Kristo na kazi ya uumbaji, na hivyo kuonyesha kwamba yeye ni Mungu. Yohana 1:3. Vitu vyote viliumbwa naye.

Sitaki tu kunukuu vibaya. Vitu vyote viliumbwa kupitia yeye. Katika kila moja ya vifungu hivi, viambishi vinatumika, vikimtambulisha mwana kama wakala wa baba katika uumbaji, na hata hivyo, wakala wa kimungu.

Malaika hawaumbi. Wanadamu hawaumbi, kwa ajili ya Pete. Wakolosai 1:16 ni uthibitisho mzuri wa hili kwa sababu inatumia lugha kamili.

Kwa kweli, Yohana 1 alifanya hivyo, lakini sitarudi tena, bali Wagalatia, Waefeso, Wakolosai, Wakolosai 1. Yeye ndiye mfano, na mwana ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza, ambaye ndiye aliye juu zaidi. Linganisha Zaburi 89:24, ya viumbe vyote. Zaburi 89:27.

Kwa maana kwa njia yake, yeye ndiye mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote. Yeye ndiye mkuu zaidi kuliko viumbe vyote kwa sababu, au kwa njia yake, vitu vyote viliumbwa. Vitu vyote ni nini? Mbinguni na duniani.

Hilo ni dokezo la Mwanzo 1:1, na hilo ni njia ya Kiyahudi ya kusema shebang nzima. Hapo mwanzo, Mungu aliumba mbingu na dunia. Hakuna kingine.

Kwa njia ya Kristo, vitu vyote viliumbwa na Mwana mbinguni na duniani, vinavyoonekana na visivyonekana. Je, unaweza kufikiria kategoria nyingine yoyote? Kuna kile kinachoonekana na kile kisichoonekana. Hiyo ni lugha kamili.

Iwe ni viti vya enzi, falme, watawala, au mamlaka, inaonekana hizo ni aina fulani ya utofautishaji kati ya viumbe vya malaika. Vitu vyote viliumbwa kupitia yeye, mwana, na kwa ajili yake pia. Hiyo ni kwa kusudi na utukufu wake.

Waebrania 1:2 inasema yuko, Yesu ndiye mwanzo na mwisho. Katika siku hizi za mwisho, Mungu amesema nasi kwa njia ya Mwanawe, ambaye alimweka kuwa mrithi wa vitu vyote. Huo ndio mwisho.

Atairithi ulimwengu wote. Ambaye kupitia yeye Mungu aliumba ulimwengu. Kwa yeye, kupitia yeye, Mungu aliumba vitu vyote.

Mwana wa Mungu hufanya kazi ya uumbaji, ambayo Mungu pekee ndiye anayefanya katika maandiko. Tofauti kati ya muumba na kiumbe ni ya kudumu. Sasa ni kweli katika kisa cha kufanyika mwili, muumba akawa kiumbe.

Akawa muumbaji-kiumbe ukitaka. Lakini hatuzungumzii hilo. Tunazungumzia kazi ya uumbaji, ambayo katika maandiko ni kazi ya Baba na Mwana, na wakati mwingine, lakini mara chache, Roho.

Yesu na majaliwa. Mungu hafanyi kazi ya uumbaji tu, bali pia anafanya kazi ya majaliwa. Agano la Kale na Jipya zote mbili hufundisha kwamba majaliwa ni kazi ya Mungu pekee.

Agano la Kale, Zaburi 104, mistari ya 24 hadi 30. Agano Jipya, Matendo 17:24 hadi 28. Mungu aliumba vitu vyote.

Napaswa kusema kwamba Mungu hudumisha vitu vyote. Zaburi 104: Uongozi wa Mungu unaonekana katika kuwatunza viumbe vyake tofauti, wanyama, na kadhalika. Agano Jipya, Matendo 17, 24, 28.

Maongozi ya Mungu yaliwasambaza wanadamu sehemu mbalimbali duniani, naye akawapa mvua na matunda na mboga ili waweze kufurahia. Mungu aliumba kila taifa la wanadamu kutoka kwa mtu mmoja. Sikurudi nyuma vya kutosha.

Matendo 17:24. Mungu aliyeumba ulimwengu na vitu vyote vilivyomo ndiye tunayewahubiria, Paulo anawaambia Wayunani huko Athene huko Areopago. Mungu aliyeumba ulimwengu na vitu vyote vilivyomo, akiwa Bwana wa mbingu na nchi, hakai katika mahekalu yaliyojengwa na wanadamu.

Wagiriki huchanganyikiwa wanapokuwa na madhabahu kwa Mungu asiyejulikana. Wala hatumikiwi kwa mikono ya wanadamu, kana kwamba anahitaji chochote, kwa maana yeye mwenyewe huwapa wote uzima na pumzi na vitu vyote. Naye alifanya

kutoka kwa mtu mmoja, ambaye angekuwa Adamu, kila taifa la wanadamu, wakae juu ya uso wa dunia.

Baada ya kuweka vipindi vilivyopangwa na mipaka ya makao yao, wanapaswa kumtafuta Mungu na labda kupapasa njia yao kuelekea kwake na kumpata. Huu ndio upaji wa Mungu. Ni Mungu pekee anayetegemeza ulimwengu wake na kuelekeza kuelekea malengo yake.

Utoaji wa riziki unajumuisha uungaji mkono huu, wanatheolojia wanauita uhifadhi, na mwelekeo huu ambao wanatheolojia wanauita serikali. Mungu sio tu anaumba vitu vyote, yeye pekee ndiye anayeviunga mkono na kuvielekeza kwenye malengo yake yaliyowekwa. Agano Jipya linamhusisha Yesu Kristo na kazi ya utoaji riziki.

Wakolosai 1:16, katika yeye vitu vyote huungana, vitu vyote vinashikamana. Waebrania 1:3, ikizungumzia Mwana inasema, inasema nini? Anavitegemeza vitu vyote kwa neno lake lenye nguvu. Waebrania 1:3, anavitegemeza ulimwengu kwa neno la uweza wake, ESV.

Mungu na hukumu vilionyesha kwamba Mwana wa Mungu alifanya kazi ambazo zilifanywa na Mungu mwenyewe pekee. Agano la Kale na Jipya zote mbili zinafundisha kwamba Mungu pekee ndiye anayefanya kazi ya hukumu. Agano la Kale, Zaburi 96:3, Agano Jipya, Warumi 14:10. Hata hivyo, Agano Jipya linampa Mwana wa Mungu hukumu, Mathayo 16:27. Kwa mfano, Mwana wa Adamu atakuja pamoja na malaika zake katika utukufu wa Baba na ndipo Mwana wa Adamu atamlipa kila mtu kulingana na matendo yake.

Matendo 10:42, Petro anasema, Yesu alituamuru tuwahubiri watu na kushuhudia kwamba Yeye ndiye aliyewekwa na Mungu kuwa mwamuzi wa walio hai na wafu. Kama nilivyosema hapo awali, kazi ya hukumu, hukumu ya mwisho katika maandiko, imehesabiwa katika Agano Jipya kama nusu ya wakati kwa Baba na nusu ya wakati kwa Mwana. Hapa, ni Mwana anayefanya kazi ya hukumu; yaani, kazi ambayo Mungu pekee ndiye anayefanya. Kwa hivyo, Mwana ndiye Mungu.

Yesu anatangaza, ananukuu, kwamba Baba, kwa kweli, hamhukumu mtu yeyote, bali amempa Mwana hukumu yote, ili watu wote wamheshimu Mwana kama vile wanavyomheshimu Baba, Yohana 5:22-23. Paulo anazungumzia, ananukuu, kuhusu ufunuo wa Bwana Yesu kutoka mbinguni pamoja na malaika wake wenye nguvu atakapolipiza kisasi kwa moto unaowaka kwa wale wasiomjua Mungu na wale wasiotii Injili ya Bwana wetu Yesu, 2 Wathesalonike 1:7 na 8. Kristo atalipiza kisasi kwa moto unaowaka. Yesu ndiye mwamuzi pamoja na Baba. Ukweli wenye nguvu zaidi, ulioenea, na wenye ushawishi kwamba Yesu hufanya kazi za Mungu ni Yesu na wokovu. Mojawapo ya hoja zenye nguvu zaidi kwa uungu wa Kristo ni kwamba anaokoa.

Mungu pekee ndiye Mwokozi anayefanya kazi ya wokovu, Kutoka 15:2, 1 Timotheo 1:1. Hata hivyo, Agano Jipya linamhusisha Yesu Kristo na kazi ya wokovu, pata mzigo wa hili, kwa angalau njia sita. Yesu ndiye Mwokozi; Yesu husamehe dhambi, hufanya kazi moja inayowaokoa watu milele, ndiye lengo la imani inayookoa, humpa kanisa lake Roho Mtakatifu, na kukamilisha wokovu. Njia yoyote kati ya hizi ingetoshwa kuonyesha kwamba Yesu anafanya kazi ya wokovu.

Zote sita zinaonyesha waziwazi. Yesu ni Mwokozi, Agano Jipya mara nyingi humwita Yesu Mwokozi, Luka 2:11, Yohana 4:42, Matendo 5:31, Matendo 13:23, Waefeso 5:23, Wafilipi 3:20, Tito 1:4, 2:10, 2:13, 3:6, 2 Petro 3:2, 1 Yohana 4:14, hatutageuka, nitawalaza nyote ikiwa tungefanya hivyo. Zaidi ya hayo, katika sehemu nyingi inamwakilisha Yesu kama Mwokozi pekee bila kutumia neno Mwokozi.

Hatutaki kulazimisha dhana ya neno uongo, moja ya njia ambazo ingekuwa kusema, hakuna neno Mwokozi hapo, kwa hivyo haliwezi kuzungumzia Mwokozi. Naam, ndiyo, linaweza, unaweza kuelezea wazo kwa maneno tofauti. Njia nyingine ingekuwa kusisitiza kwamba neno kuokoa au Mwokozi lipo na kwamba hilo huzungumzia wokovu, wokovu wa kiroho kila wakati.

Inaweza, lakini kwa kweli haifanyi hivyo ukiangalia muktadha wa matumizi mbalimbali, hasa ya kuokoa na hata wokovu. Kwa hivyo bila kutumia neno Mwokozi, Yesu anawasilishwa kama Mwokozi, Mathayo 1:21, mwite jina lake Yesu, mtoto mchanga, kwa maana atawaokoa watu wake kutoka kwa dhambi zao. Yesu anamaanisha Bwana anaokoa au Mwokozi kweli, Mathayo 11:27, Yohana 14:6, Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima.

Hakuna mtu anayekuja kwa Baba ila kupitia kwangu. Yesu ndiye Mwokozi. Yeye ndiye mpatanishi pekee kati ya Mungu na mwanadamu.

Yeye ndiye mtoaji wa uzima wa milele. Hakuna mtu anayekuja kwa Baba ila kupitia kwake, naye ndiye njia. Hiyo ina maana barabara inayoelekea kwa Mungu.

Hakuna mtu anayekuja kwa Baba isipokuwa kwa kusafiri katika njia hiyo, isipokuwa kwa kumwamini. Matendo 16:31, Waebrania 5:9, 1 Wakorintho 15:3 na 4. Njia ya pili ambayo Yesu na wokovu vimeunganishwa ni kwamba anasamehe dhambi. Kusamehe dhambi ni haki ya Mungu na haki ya Mungu pekee.

Kutoka 34:6 na 7, Zaburi 103:10 na 12, Isaya 43:25. Katika kila sehemu ya Agano Jipya, kusamehe dhambi pia ni haki ya Mungu ya Yesu. Luka 7:47-49, Matendo 5:31, Wakolosai 1:13 na 14, Ufunuo 1:5 na 6. Yesu ni Mungu. Njia ya tatu ambayo Yesu anaonyeshwa kuwa Mwokozi ni kwamba Yesu anafanya kazi inayotuokoa milele.

Maandiko yanasifu kazi kuu ya Mwana wa Mungu. Waebrania wanashuhudia, nukuu, kwamba Kristo aliingia patakatifu pa patakatifu mara moja kwa wakati wote kwa damu yake mwenyewe, akiisha kupata ukombozi wa milele. Waebrania 9:11 na 12.

Waebrania pia husema kwamba kwa toleo moja amewakamilisha milele wale waliotakaswa. Waebrania 10:14. Kristo alipata ukombozi wa milele kwa kufa msalabani na kufufuka tena. Sadaka yake moja iliwakamilisha milele watu wa Mungu, watakatifu.

Waebrania 10:14. Sio hivyo tu, bali Yesu ndiye lengo la imani inayookoa. Katika Agano la Kale, Mungu pekee ndiye lengo sahihi la imani ya watu wake. Mwanzo 15:6, Kutoka 14:31. Na moja ya misingi ya dini ya Kikristo ni imani katika Mungu, Waebrania 6:1. Hata hivyo, Agano Jipya linatangaza ujumbe wa ziada.

Mara kwa mara, inamwakilisha Yesu kama lengo sahihi la imani inayookoa. Yohana anafundisha kwamba yeyote anayemwamini Kristo atapata uzima wa milele. Yohana 3:16.18 na 3:36. Paulo anafundisha, akinukuu, mtu hahesabiwi haki kwa matendo ya sheria bali kwa imani katika Yesu Kristo.

Wagalatia 2:16. Maandiko hayana shaka. Kuhusu Yesu, inatangaza, nukuu, hakuna wokovu katika mwingine yeyote kwa maana hakuna jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu ambalo kwalo tunapaswa kuokolewa. Funga nukuu.

Matendo 4:12. Njia ya tano ambayo Yesu na wokovu wameunganishwa ni kwamba Yesu analipa kanisa lake Roho Mtakatifu. Pentekoste ni kazi ya Yesu ya kuokoa kama vile kufa kwake msalabani na kufufuka tena siku ya tatu. Na ni kazi ya Mungu ya kuokoa.

Yoeli anatabiri kwamba katika siku za mwisho, Mungu mwenyewe atamimina roho yake juu ya wote wenye mwili. Yoeli 2:28-31. Yohana Mbatizaji anatangaza kwamba Masihi atabatiza kanisa kwa roho. Mathayo 3:11. Luka 3:16. Yohana 1:32-34. Katika Matendo 2, Yesu anatembeza unabii huu.

Siku ya Pentekoste, mahujaji Wayahudi wanashangaa kusikia mitume wakisema matendo makuu ya Mungu kupitia nabii Yoeli, kila mmoja kwa lugha yake mwenyewe. Petro ananukuu unabii wa Yoeli na kusema kwamba Yesu anatembeza, akinukuu, Yesu huyu Mungu alimfufua na sisi sote tu mashahidi wake. Kwa hiyo, akiisha kuinuliwa mkono wa kuume wa Mungu, na kupokea kwa Baba ahadi ya Roho Mtakatifu, amemwaga hiki mnachokiona na kukisikia ninyi wenyewe.

Matendo 2:33. Yesu, Masihi, Kristo, mtiwa mafuta anamimina roho siku ya Pentekoste. Hii ni kazi ya Mungu kulingana na Yoeli. Hakika, ni kazi ya Bwana Yesu.

Kama Petro anavyoeleza, tukio hili linathibitisha kwamba Yesu ni Kristo na Bwana. Matendo 2:36. Mwishowe, Agano Jipya linamhusisha Yesu na kazi ya wokovu kwa njia tano. Yesu anakamilisha wokovu.

Mungu pekee ndiye huwaua watu, na Mungu pekee ndiye huwafufua. 1 Samweli 2:6. Kumbukumbu la Torati 32:39. Agano Jipya linazungumzia vivyo hivyo lakini kuhusu hatima za milele. Yesu anatuonya, akinukuu, tumche yeye awezaye kuangamiza roho na mwili kuzimu, Mathayo 10:28. Tazama pia Yakobo 4:12. Agano Jipya linampa Kristo anayerudi mamlaka haya yale yale ya kimungu.

Ni yeye atakayewafufua wafu, kuwapa hatima za milele, na kuleta wokovu wa mwisho, ikiwa ni pamoja na mbingu mpya na dunia mpya. Yesu atawafufua wafu, Yohana 5:28-29. Yohana 6:40, 44, na 54. Kitu ambacho Mungu pekee anaweza kufanya. Yesu pia anawapa watakatifu na wenye dhambi hatima zao za mwisho, Mathayo 7:21-23. Mathayo 25:31-46. Kwa wale walio upande wake wa kulia, Mwana wa Adamu anayerudi atawaambia, Njooi, mpokee ufalme mlioandaliwa kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu.

Kwa wale walio upande wake wa kushoto, anasema, ondokeni kwangu, ninyi mlio waovu, mwende katika moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya ibilisi na malaika zake. Hiyo ni kazi ya Mungu, akiwapa watu hatima yao ya milele. Yesu atawakaribisha waumini wa kweli katika uzima wa milele na kuwafukuza wasioamini katika adhabu ya milele, kama Yohana, samahani, Mathayo 25:46 inavyofupisha.

Na hawa, wasioamini, wataenda kwenye adhabu ya milele, lakini wenye haki wataenda kwenye uzima wa milele, Mathayo 25:46. Yesu huleta wokovu wa mwisho. Wafilipi 3:20-21, mstari mchungu sana unaosema mengi kwa maneno machache. Kutoka mbinguni, Paulo anasema, tunamsubiri kwa hamu mwokozi ambaye atabadilisha miili yetu ya unyonge kuwa kama mwili wake mtukufu kwa nguvu inayomwezesha hata kuvitiisha vitu vyote chini yake.

Niliacha uthibitisho wa uungu wa Kristo, yaani, ana sifa au sifa za kimungu na hapa katika Wafilipi 3:21, ana nguvu inayomwezesha kuvitiisha vitu vyote chini yake, hiyo ni nguvu ya Mungu. Maandiko yanamtaja Mungu tu, yanamtaja Yesu kwamba nguvu hiyo ni yake, kwa hivyo Yesu ni Mungu. Kuna vifungu vingine na sifa zingine pia, nilitaka tu kutaja hiyo moja kwa moja.

Yesu analeta wokovu wa mwisho, Waebrania 9:27 na 28. Na kama vile mwanadamu alivyowekewa kufa mara moja, na baada ya kufa hukumu, vivyo hivyo Kristo, akiisha kutolewa sadaka mara moja azichukue dhambi za wengi, atatokea mara ya pili, si kwa ajili ya dhambi, bali kwa ajili ya kuwaokoa wale wanaomngojea kwa hamu. Yesu atakaporudi, atawaokoa, kwa maana ya mwisho ya neno, wale wanaotarajia kurudi kwake.

Yaani, Yesu huleta wokovu wa mwisho, ikiwa ni pamoja na urejesho wa ulimwengu. Kupitia Yesu, nukuu Wakolosai 1:20, Mungu alifurahi kupatanisha kila kitu na nafsi yake, iwe ni vitu vilivyo duniani au vilivyo mbinguni, kwa kufanya amani kupitia damu yake iliyomwagika msalabani, Wakolosai 1:20. Kifo na ufufuo wa Yesu viliwaokoa watu wote wa Mungu na kuleta mbingu mpya na dunia mpya. Hili linazungumziwa katika Agano la Kale, Isaya 65:17, Isaya 66:22-23, na Ufunuo 21:22. Wakati mwingine, linahusishwa na Baba na mara chache pia kwa Mwana.

Mungu alifurahi kupitia Yesu kupatanisha mbingu na dunia na yeye mwenyewe, Wakolosai 1:20. Urejesho huu wa ulimwengu, kazi ya Mungu mwenyewe, unafanywa na Mwana wa Mungu anayerudi. Tunahitaji kupumzika, lakini tunaporudi, tutaangalia uthibitisho mbili za mwisho kwamba Yesu kweli ni Mungu Mwana.

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Theolojia Sahihi au Mungu. Huu ni kipindi cha 7, Mwana ni Mungu.